

УТВЪРЖДАВАМ :
ПЕНКА ДИМИТРОВА
*Директор на СОУ „А.
Каралийчев” – Стражица*

**Училищна програма
за намаляване броя на отсъствията, за намаляване броя на учениците,
преждевременно напуснали училище и за реинтегриране на
отпадналите от образователната система**

*училищната програма е приета с решение на ПС с протокол № 14 от 01.09.2015 г.и е
утвърдена със заповед № 129312.09.2015 г.*

Програмата за намаляване броя на безпричинните отсъствия, преждевременното напускане и отпадане от училище на СОУ "Ангел Каралийчев" - Стражица е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование. Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013– 2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 г. С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията. Програмата е разработена на основата на проект на Министерството на образованието и науката на двугодишен План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.

Програмата представя:

- анализ на състоянието в училището - определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в СОУ "Ангел Каралийчев" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, Плана за дейността на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри.
- дейности за взаимодействие между родители, ученици и педагогически персонал;
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на актуална информация за движението на учениците.

**Анализ на основните причини за отсъствията на учениците и
преждевременното им напускане на училището:**

Отсъствията на учениците от час и отпадането им от системата на образованието е във фокуса и визията на училището. В политиките и мерките за предотвратяване на преждевременно напусналите училище и за повторна интеграция съществуват четири общи проблема.чието преодоляване определя стратегическия успех: Това са:

1. Признаване на проблема и решимост на първо място той да се смекчи и, ако

е възможно да се предотврати, а след това преждевременно **напусналите** да бъдат повторно интегрирани в образованието.

2. Приоритетно стратегическо планиране и провеждане на политики .ориентирани към предоставяне на услуги и осигуряване на подходяща и ефективна подкрепа за преждевременно напусналите училище и за онези, които работят с тях.

3. Проява на творчество, новаторство, гъвкавост и желание за промяна от страна на хората, педагогическите специалисти и учениците при решаване на индивидуалните проблеми, пред които са изправени преждевременно напускащите училище и младежите в риск.

4. Проява на мотивирано и активно отношение към образованието от педагогическите специалисти и учениците при формиране на знания, умения и отношения в българското училище и младежите.

Като **основни причини за отсъствията** и отпадане от училище на българските ученици се открояват – отсъствия, слаб успех и семейни или **социални** причини, лоша дисциплина поведение по време на учебните часове.

- Учениците, които трудно се справят с материала постепенно губят интерес към учебния процес, което води до безпричинни отсъствия от училище.
- Закъснения и отсъствия на ученици от отдалечените квартали на града.
- Учениците от социално слаби семейства особено от горен курс, са принудени да работят и то не само през летните месеци и ваканциите. Това също води до голям брой отсъствия.
- При семейства в риск е занижен контролът от страна на родителите, което поставя в риск от отпадане и самите ученици.
- През последните години се забелязва и отпадане на ученици поради встъпване в брак и то не само ученици от малцинствата.
- Учениците от XII клас обикновено през II учебен срок поставят акцент в подготовката си върху матуриретените предмети и игнорират останалите. Някои от тях се включват в курсове и уроци за подготовка за кандидатстудентски изпити, което също води до натрупване на отсъствия.

Този проблем се забелязва от години не само в нашето училище, но и в национален мащаб.

Мерки и дейности за намаляване на отсъствията на учениците:

- Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците и непосещаването на училище;
- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Поредица тематични срещи с родители по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите;
- Повишаване участието и ангажираността на родителите в училищни мероприятия;
- Посещения на класните ръководители и възпитателите по домовете на учениците, които отсъстват от училище повече от 5 последователни дни без причина;
- Включване на учениците в занимания по интереси;
- Осигурен достъп до спортната база на училището, до компютърните кабинети и наличната библиотека;
- Социализиране на децата и учениците, за които българският език не е майчин;
- Картотекиране на ученици в риск с превенция за задържането им в училище, полагане на допълнителни грижи от „приемен учител“.
- Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици.
- Провеждане на здравно и гражданско образование в часа на класа, изнасяне на беседи от класните ръководители и МКБППМН -за стрес, трафик на хора и др.
- Провеждане на консултации с психолог, психолого-педагогически разговори с

педагогическият съветник на училището.

- Организиране на срещи с работодатели с цел мотивиране на учениците да посещават училище и да усвояват учебния материал, като условия за бъдещата работа.
- Провеждане на разговори от педагогическият съветник с Училищния ученически омбудсман и ученическият съвет и икласния ръководител поне два пъти седмично:
- Провеждане на ежеседмични активни консултации със семействата или настойниците на учениците;
- Засилен контрол относно изпращане на уведомителни писма до дирекция „Социално подпомагане“ за учениците, допуснали повече от пет неизвинени отсъствия в рамките на един месец;
- Емисии на ученическото радио подготвени от ученици за различни поводи.
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на самоуправление.
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности, на представители на местната власт и гражданския сектор.
- Разработване на механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици.
- Разработване на механизъм за контрол на редовното и точно отразяване и нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.
- Актуализиране на механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане.
- Актуализиране на механизъм за борба с училищния тормоз и регистър на случаите на училищен тормоз.

Дейности за намаляване на отсъствията на учениците:

- Закупуване на учебни помагала, пособия и учебници за **учениците**,
- Включване на повече ученици в ЦОП за подготовка с цел предотвъртяване от отпадане.
- На чай с директора – срещи на директора, ПДУД и педагогическият съветник с проблемните класове с цел намаляване на отсъствията

Мерки и дейности за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез ученическо самоуправление:

- Дейност на ученическият съвет - събира, обменя и популяризира мненията и идеите на учениците. Целта е да бъдат полезни на себе си и на училището и заедно да го превърнат в желана за тях територия чрез следните примерни дейности:
 1. Провеждане на ежеседмични заседания на Ученическият съвет за решаване на текущи въпроси и вземане на решения.
 2. Участие в издаване на ученически вестник.
 3. Отбелязване на патронния празник на училището
 4. Отбелязване на 1-ви декември - Международен ден за борба срещу СПИН.
 5. Организиране на благотворителни кампании.
 6. Отбелязване на 1-ви март.
 7. Отбелязване на 22.04 - Ден на Земята.
 8. Отбелязване на 9-ти май - Ден на Европа и избори за училищен ученически омбудсман.
 9. Провеждане на часове от членове на Ученическият съвет с учениците от различни паралелки по подхода "Връстници обучават връстници".
 10. Ден на ученическо самоуправление, в който ролите учители - ученици и административен персонал - ученици се разменят. Това дава възможност на учениците да видят и да осъзнаят до някаква степен сложността на дейностите, упражнявани в институцията училище.

Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности:

- Привличане на родителите и ангажирането им с училищния живот; ангажиране на родителите в решаването на проблеми, свързани с деца, застрашени от отпадане; създаване на активна връзка между училището и родителската общност.
 - Изграждане на родителския клуб от активни родители.
 - **Родителите** реагират положително когато на тях са дадени съответните възможности да участват в училищния живот.
 - Подпомагане дейността на учителите при работа с деца със СОП;
- Подпомагане работа по проекти, търсене на партньорства